

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Pollák Katalin Ügyvédi Iroda (1037 Budapest, Kékfestő u. 40.; ügyintéző: Dr. Pollák Katalin ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Vígh Ügyvédi Iroda (5001 Szolnok, Baross u. 1. IV/20-22.; ügyintéző: Dr. Lajkóné Dr. Vígh Judit ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, 53 423 365 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2006. szeptember 25-én meghozott 8.G.20.451/2005/35. sorszámú ítélete ellen, az alperes részéről 37. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - a Debrecenben, 2007. június 20-án megtartott tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. A fellebbezett rendelkezéseit pedig részben, a következőképpen változtatja meg:

Az alperes marasztalásának főösszegét 45 034 565 (Negyvenötmillió-harmincnégyezer-ötszázhatvanöt) Ft-ra, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 920 000 (Kilencszázhuszezer) Ft-ra, az alperes által az Államnak fizetendő feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket 765 000 (Hétszázhatvanötezer) Ft-ra leszállítja.

A felperes által az Államnak fizetendő feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket 135 000 (Egyszázharmincötezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 400 000 (Négyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az Állam javára az alperes - külön felhívásra - 810 000 (Nyolcszáztízezer) Ft, a felperes pedig 90 000 (Kilencvenezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket köteles megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 35. sorszámon meghozott ítéletével az alperest kötelezte a felperes javára 15 napon belül 48 994 492 Ft, annak 2005. január 1-től a kifizetésig járó, minden naptári félév teljese idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű késedelmi kamata, valamint 1 000 000 Ft perköltség, az állam javára pedig külön felhívásra 828 000 Ft feljegyzett eljárási illeték megfizetésére.

A felperes ezt meghaladó keresetét elutasította és kötelezte a felperest az állam javára 72 000 Ft feljegyzett illeték megfizetésére.

A megállapított tényállás szerint a felperes 2003. évtől 4 mm vastagságú ABS/PMMA. típusú lemezeket szállított az alperes részére, különböző méretű táblákban, amelyeket az alperes fürdőkádak és zuhanytálcák gyártásához használt fel.

2004. július és november közötti időszakban a felperes az alperesnek 261 040.54 Euro értékű lemezt szállított, amelyek kiszámlázott értékéből az alperes csak 45 072 Euro-t fizetett meg. Az alperes 215 968.54 Euro-t (amelynek a 2005. április 11-i MNB középárfolyamon számított értéke 53 190 892 Ft volt) arra hivatkozással nem egyenlített ki, hogy felperes hibásan teljesített, mert a szolgáltatott lemezek egy részén a védőfólia eltávolítása után gombostűhegynyi apró, barna pöttyök voltak láthatók változó nagyságú foltokban. A felperes a hozzá bejelentett minőségi kifogást - a gyártóval együtt - elfogadta és felajánlotta, hogy a hibával érintett lemezek helyett cserelemezt szállít, vagy a hibás termékek értékét jóváírja. Az alperes azonban a felperesnek ezt az ajánlatát nem fogadta el.

A felperes a keresetét 2005. április 18-án az alperes teljes szállítói tartozására, 53 427 365 Ft-ra és annak az esedékességtől számított törvényes mértékű kamatára, terjesztette elő.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A kereset teljes összege erejéig beszámítási kifogást jelentett be. Egyrészt a felperes hibás teljesítése miatt 13 356 841 Ft összegű árleszállítás iránti igényét, másrészt a hibás teljesítéssel összefüggésben keletkezett 40 070 524 Ft összegű kártérítési követelését kívánta beszámítani a felperes kereseti követelésébe.

Az elsőfokú bíróság az általa kirendelt F.F. vegyipari gépészmérnök igazságügyi szakértői véleményét elfogadva megállapította, hogy a felperes hibásan teljesített, mivel a szállított lemezek egy részén a gyártásra visszavezethető pettyek, foltok voltak találhatóak. Ez a hiba azonban - a szakértő megállapítása szerint csak - esztétikai hiba volt és nem tette a felperes szolgáltatását alkalmatlanná, mert a lemezek így is alkalmasak voltak hidromasszázs kádak és zuhanytálcák gyártására. Az elsőfokú bíróság a felperes hibás teljesítésének megállapíthatósága miatt a jogalapját illetően alaposnak ítélte az alperes árleszállítással összefüggő beszámítási kifogását, annak összegét azonban az alperes által megjelölt 13 356 841 Ft-ban nem találta megállapíthatónak, arra hivatkozással, hogy az alperes a bíróság felhívása ellenére nem készített részletes kimutatást a hozzá bejelentett minőségi reklamációkról, a bejelentések idejéről, azok elintézésének módjáról, illetőleg a reklamációk alapján általa kifizetett költségekről. A felhívásra csatolt selejtezési jegyzőkönyveket és selejtkimutatásokat a bíróság nem találta alkalmasnak a hibával érintett lemezek mennyiségének, és így „az árleszállítás mértékének a megállapítására”. Ezért az alperes selejtkimutatására és Fábics Ferenc szakértőnek arra a véleményére alapozva, hogy az alperes a selejt-termelését 50%-ban a felperes, 50%-ban az pedig maga alperes okozta, az elsőfokú bíróság az alperes által beszámítható árleszállítást - becsléssel - a felperest terhelő 20% (8 392 800 Ft) selejttérték 50%-ában, 4 196 400 Ft-ban határozta meg.

Ugyanakkor nem fogadta el alaposnak az alperes 40 070 524 Ft kártérítésre vonatkozó beszámítási kifogását. Megállapította, hogy az alperes a lemezek felhasználása előtt nem tett eleget az átvett áru megvizsgálására vonatkozó kötelezettségének, amely pedig az alperestől, mint megrendelőtől - különösen a hozzá érkezett minőségi kifogások bejelentése után átvett szállítmányok vonatkozásában - elvárható lett volna. A minőségi megvizsgálási kötelezettség elmulasztásaként értékelte az elsőfokú bíróság azt a szakértői vélemény alapján megállapított tény, hogy az érintett lemezek esztétikai hibáját eredményező pettyesség a lemezeken lévő védőfólián át is felismerhető volt, ennek ellenére az alperes hibás teljesítés miatti szavatossági igényét a felperessel szemben határidőben nem érvényesítette. Mivel az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak az alperes kártérítési igényét, ezért a felperes kereseti követeléséből az alperest - 4 196 400 Ft árleszállítás levonása után - 48 994 492 Ft ellenérték megfizetésére kötelezte.

Ez ellen az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyen elsődlegesen a sérelmezett határozat - részben történő - megváltoztatását és a teljes kereset elutasítását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Állítása szerint az elsőfokú bíróság a felperes hibás teljesítésének mértékét tévesen állapította meg. Vitatta, hogy a felperes csak esztétikai hibás lemezeket szolgáltatott, azok azonban a szerződési cél (fürdőkádak gyártására való alkalmasság) vonatkozásában megfelelőek voltak, az ilyen alapanyagból készült termék ugyanis részéről kicserélendő volt és értéktelenné vált. A fellebbezésben foglaltak szerint téves volt az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, miszerint az érintett lemezekben lévő barnás pettyek - amelyek miatt a hibás teljesítést a felperes is elismerte - láthatók voltak a védőfólián át is, ezért azokat a gyártás előtt az alperesnek észlelnie kellett volna. Ezzel szemben állította az alperes, hogy a pettyesedési hibák csak a védőfólia eltávolítása után voltak észlelhetők, amelyre általában csak a beépítést követően került sor. Az alperes kérte a bizonyítékok köréből kizárni Fábics Ferenc szakértőnek az erre vonatkozó megállapítását, mivel azt nem megalapozott vizsgálat, hanem hasonlóan sem nevezhető próba (filctollal a fólia alá általa festett) foltok láthatósága alapján tette a szakértő.

Az elsőfokú eljárás során kirendelt Építésügyi Minőségellenőrző Intézet Kht. szakértői véleményére hivatkozva tévesnek és iratellenesnek állította az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a felperes által szolgáltatott lemezek alkalmasak voltak fürdőkádak gyártására a lemezek pettyesedése pedig csak az alkalmasságot nem érintő esztétikai hiba volt. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság e kérdésben is Fábics Ferenc szakértő szakértői véleményét fogadta el anélkül, hogy a két szakértői vélemény között mutatkozó ellentmondást - indítványa ellenére - feloldotta volna. A fellebbezésben foglaltak szerint a felperes által szolgáltatott termék alkalmatlanságát bizonyítja közvetett módon az a tény is, hogy a felperes a peren kívüli egyezségi ajánlatában 15 500 000 Ft minőségi engedményt ajánlott fel, amely az összkövetelésének mintegy 20%-át tette ki. Vitatta az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a szavatossági igénye érvényesítésével elkészt. Ezzel szemben állította, hogy a felperes számára az alapanyagot folyamatosan szállította. Az alperes csak a vevők jelzéséből tudta meg, hogy az általa felhasznált alapanyagon pettyek vannak, amelyet azonnal jelzett is a felperes felé. A termékkel kapcsolatos kifogásait 2004. decemberéig három alkalommal is bejelentette a felperesnek - a felperes pedig a gyártóval együtt a helyszínen a hibát gyártási hibaként

elismerte, abból mintát vett és a kijavításra ígéretet tett -. A felperes utolsó szállítása 2005. év januárjában volt. Az alperes pedig a minőségi kifogását 2005. január 4-én már írásban közölte a felperessel.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Észrevételezte, hogy az alperes a Ptk. 307.§ (1) bekezdésében meghatározott határidőt nem tartotta be, a szavatossági jogait időben nem érvényesítette, az állított hibás teljesítés bizonyítékait, a selejtnek tartott termékeket pedig nem tudta bemutatni.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes kereseti kérelmét elutasító része nem volt tárgya a másodfokú eljárásnak, mivel ez a rendelkezés a felek fellebbezésének hiányában a Pp. 228.§-ának (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

Az ítélet egyéb rendelkezéseire vonatkozó fellebbezés kis mértékben alapos, a túlnyomó részét illetően azonban alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a perbeli vita eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta és a Pp. 206.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően helyesen állapította meg. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy a felperes a peres felek között létrejött szállítási szerződést hibásan teljesítette. Az alperes érdemi védekezésében hivatkozott (a fólia alatti pettyesedés miatti) hibás teljesítést a felperes nem is vitatta.

Alaptalan volt azonban az alperesnek az a fellebbezési állítása, hogy az elsőfokú bíróságnak a felperes hibás teljesítését a fürdőkádak gyártáshoz szükséges lemezvastagság hiánya miatt is meg kellett volna állapítania, illetőleg a bizonyítást az alperes indítványának megfelelően ebben a körben le kellett volna folytatnia, a szerzett szakértői vélemények között mutatkozó ellentmondás feloldása, az iratellenes ténymegállapítások kiküszöbölése céljából. A rendelkezésre álló peradatok alapján ugyanis az állapítható meg, hogy az alperes a perindítást megelőzően a felperesnél a lemezvastagság hiányossága, vagy hibája miatt semmilyen kifogást nem tett, a vevők arra vonatkozó reklamációjára soha nem hivatkozott. A felperes által szolgáltatott lemezek nem megfelelő akrilvastagságával (és ezáltal a szolgáltatás alkalmatlanságával) összefüggő állításait az alperes csupán a per során a bíróság által kirendelt F.F. szakértő véleményére tett észrevételében terjesztette elő, a magánmegbízása alapján, az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs (ÉMI) Kht. által 2006. január 31-én készített szakértői véleményben tett megállapításokra hivatkozással.

Az alperesnek a hibás teljesítésre alapított beszámítási kifogása alaposságát vizsgálva a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy megállapítható-e a felperes által szolgáltatott lemezek vonatkozásában a teljesítés időpontjában olyan fogyatékoság, amely miatt a szállított termék nem volt alkalmas lemezkádak gyártásához való felhasználásra. E kérdés megválaszolása - a Pp. 177.§ (1) bekezdése szerint - nyilvánvalóan szakértői bizonyítást igényelt. A perben kirendelt F.F. igazságügyi szakértő véleménye szerint pedig a felperes által szállított lemezek - a gyártási eredetű pettyesedések és a felperes tevékenységére vissza nem vezethető csillagrepedések ellenére - megfeleltek a vonatkozó szabvány előírásainak és alkalmasak voltak hidromasszázs-kádak gyártására. (27. sorszámú szakértői vélemény 14. oldal 6.5.pont)

Az alperes által beszerzett magánszakértői véleménynek (ÉMI szakvélemény) az a megállapítása azonban, hogy a felperes által szállított lemezek akrillrétegének vastagsága nem érte el a lemezek fürdőkád gyártásához történő felhasználása esetén szükséges minimális vastagságot, a következőes bírósági gyakorlat szerint szakértői véleményként nem, csak az azt beszerző fél szakszerű előadásaként értékelhető. Annak értékelésekor pedig a Debreceni Ítéltábla is elfogadta F.F. szakértőnek azt a nyilatkozatát, miszerint az ő megállapításai és az ÉMI Kht. véleménye között valós ellentmondás nincs is, mivel az alperes semmivel nem igazolta, hogy az ÉMI Kht. által vizsgált és alkalmatlannak talált lemezminták a felperes által szolgáltatott termékekből származtak. Az alperes az igazságügyi szakértőnek ezt a nyilatkozatát és megállapításait és sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem cáfolta. Erre a körülményre tekintettel a Debreceni Ítéltábla is arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú eljárás során beszerzett szakértői vélemény és az alperes által megrendelt ÉMI szakvélemény között valóban nem áll fenn olyan ellentmondás, amelynek feloldása az ÉMI véleményt készítő személyek meghallgatásával szükséges lett volna. Az elsőfokú bíróság részéről tehát erre visszavezethető eljárási szabálysértés nem történt a tényállás megállapítása során.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállás alapján a felek között kialakult abban a jogvitás kérdésben, hogy a felperes hibás teljesítése az alperes javára milyen mértékű árleszállítást indokolt, helytállóan indult ki abból, hogy a szállított lemezek hibájaként csak az igazolt (és elismert) pettyesedés, foltosodás vehető figyelembe.

Az alperes a fellebbezésében a felperes követelésébe beszámítani kért árleszállítás összegének megállapítását illetően is támadta az elsőfokú bíróság ítéletét. Ennek indokául azonban csupán arra hivatkozott, hogy a felperes peren kívül maga is 15 500 000 Ft minőségi engedményt ajánlott fel, mint amit a bíróság a szakértői vélemény alapján árleszállításként megállapított. Azt azonban, hogy a felperes a 15 500 000 Ft-ra vonatkozóan tartozáselismerő nyilatkozatot is tett volna, az alperes a perben nem igazolta. Az iratokhoz csatolt (a felek által alá nem írt) megállapodás-tervezet pedig ilyenként nyilvánvalóan nem volt figyelembe vehető). A per során viszont a 13 356 841 Ft árleszállításra való alperesi igény jogosságát a felperes már vitatta. Ezért a bíróságnak kellett a perben eldöntenie, hogy a pettyesedés, foltosodás miatti felperesi hibás teljesítés az alperes javára milyen mértékű árleszállítást indokolt. Az e körben kialakult következőes bírósági gyakorlat szerint, olyan esetben, ha a jogosult kellékszavatosság címén árleszállítást igényel, a bíróságnak a jogvita eldöntésekor a szerződésben kikötött vételárból kiindulva azt kell vizsgálnia, hogy a dolog szavatossági hibái milyen mértékben sértik a jogosultnak a hibátlan teljesítéshez fűződő érdekét és ez az érdeksérelem a szerződésben kikötött vételár milyen összegű (arányú) csökkentésével orvosolható. [Ezt az iránymutatást adta a Legfelsőbb Bíróság például a Bírósági Határozatok című folyóiratban 1995. évben 92. sorszámon közzétett eseti döntésében.]

A teljesítés reális értékének feltárásakor tehát az vizsgálendő, hogy a felek akarata milyen szolgáltatásra irányult, és a dolog az átadáskor ahhoz képest milyen állapotban volt. Ennek eldöntése pedig az adott esetben ugyancsak szakértői bizonyítást igénylő kérdés volt.

A perben kirendelt F.F. szakértő az elsőfokú eljárásban benyújtott szakértői véleményében az általa meghatározott minőségi hiba miatt az érintett lemezmennyiség 20%-os mértékű értékcsökkentését javasolta alkalmazni. A hibával érintett árukészlet mennyiségének

pontos megállapításához szükséges adatok azonban nem álltak rendelkezésére. Ezért a felperes által szállított lemezmenyiségből és az alperes selejtkimutatásából kiindulva a csillagrepedéses selejtet levonva, a teljes selejtértéket 41 964 000 Ft-ban, annak 20%-át pedig 8 392 800 Ft-ban állapította meg, kombinálva a szakértői számítás és becslés módszereit. Ennek a szakértői megállapításnak az elfogadásával az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül, a kialakult bírósági gyakorlatnak megfelelően állapította meg, hogy a felperes által szállított lemezek minőségi hibái miatt az adott esetben 20%-os mértékű, 8 932 800 Ft árleszállítás indokolt. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor kritika nélkül elfogadta a szakértőnek azt a megállapítását is, hogy „a pettyes lemezek gyártására kerülésének 50-50%-ában a peres felek" együttesen okozói". A szakértőnek a peres felek felelőssége megosztására vonatkozó megállapításait ugyanis egyrészt azért nem lehetett volna figyelembe venni, mert ennek a jogkérdésnek az eldöntése nem a szakértő, hanem a bíróság feladata volt, másrészt azért, mert semmi nem támasztotta alá azt a megállapítását a szakértőnek, hogy a felperes által szolgáltatott hibás lemezek gyártásában való felhasználására a felperesnek bármilyen hatása lett volna.

Az pedig nem volt vitás, hogy az alperes által alkalmazott gyártási technológiához a védő (takaró) fóliát nem távolították el. Ilyen körülmények között semmi nem indokolta az árleszállítás szakértő által javasolt értéke 50%-ának a felperes javára, illetőleg az alperes terhére való elszámolását. Arra ugyanis az alperes a fellebbezésében alappal hivatkozott, hogy a szakértőnek a fólia átláthatóságával összefüggő vizsgálati módszere megalapozott következtetés levonására nem volt alkalmas.

Mindezekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az alperesnek járó árleszállítás összegét a Fábics Ferenc szakértő által javasolt, de 50%-kal nem csökkentett 8 392 800 Ft-ban állapította meg.

Alaptalanul támadta ugyanakkor az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletét a kártérítés iránti beszámítási kifogása teljes elutasítása miatt.

Az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntést hozott e kérdésben, annak indokolását azonban a Debreceni Ítéltábla az alábbiak szerint pontosítja.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében a felperes kereseti követelésébe beszámítani kívánt 40 070 524 Ft összegű követelése jogalapját kártérítésben jelölte meg arra hivatkozással, hogy mivel a felperes a hibás teljesítésével megszegte a közöttük létrejött szállítási szerződést, ezért a Ptk. 306.§ (1) bekezdésében meghatározott árleszállítás követelése iránti jogán túl, a Ptk. 310.§-a alapján, jogosult volt a hibás teljesítéssel okozott kára megtérítését is igényelni. Ennek a perben beszámítani kért kártérítési igénynek az elbírálásakor azonban az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Legfelsőbb Bíróság GK.41. számú állásfoglalását. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 2006. május 22-i véleménye szerint ugyanis ettől az időponttól (tehát az elsőfokú ítélet 2006. szeptember 25-én történt meghozatalakor) a GK.41. számú állásfoglalás elvei már nem voltak alkalmazhatók.

A beszámítási igény elbírálásakor helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a kellékszavatossági kötelezettség és jogosultság a tartalma szerint magában foglalja a

szavatossági jogokon felül a Ptk. 310.§-a alapján a hibás teljesítéssel okozott kár követelésének jogát, illetve kötelezettségét is. A Ptk. 318.§-ának (1) bekezdése ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy a szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére is a szerződésen kívül okozott kárért való felelősség szabályait kell alkalmazni. A szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai tehát azonosak a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségi szabályokkal. Ennélfogva a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti jogvita elbírálásakor is alkalmazandó a Ptk. 340.§-a, amely szerint a károsult a kár elhárítása, illetve csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható és nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget. Ennek a jogszabályi rendelkezésnek a tartalmát a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 36. számú állásfoglalása akként határozta meg, hogy amennyiben a károkozó magatartás előidézésében a kár bekövetkezésében, a kár súlyosbodásában az elvárható magatartást elmulasztó károsult is közrehatott, a magatartásának következményeit a károsult maga viseli. A károkozót pedig nem terheli kártérítési kötelezettség a kárnak azért a részéért, amely abból származott, hogy a károsult nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés teljesítésével összefüggésben a Ptk. 283.§ (1) bekezdése generális szabályként a jogosult számára olyan kötelezettséget állapít meg, amelynek megsértése a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti felelősség alól való mentesülését eredményezheti a kötelezettnek, a Ptk. 340.§ (1) bekezdése szerint. Ugyanakkor a Ptk. 383.§ (3) bekezdésének a szállítási szerződésre vonatkozó előírásai szerint a megfelelő teljesítésről való meggyőződés érdekében a megrendelő a termék mennyiségi és minőségi vizsgálatát is köteles elvégezni e rendelkezés szabályai szerint. Az átvett termék minőségi vizsgálatát tehát köteles haladéktalanul, de legkésőbb az átvételtől számított 8 nap alatt megkezdeni, és azt a megvizsgáláshoz szükséges idő alatt folyamatosan elvégezni. A Ptk. 383.§ (4) bekezdése szerint pedig az észlelt minőségi hibát annak felfedezése után a szállítóval haladéktalanul közölni kell, és egyben a szavatossági igényt is meg kell jelölni.

Az adott ügyben az alperes a fellebbezésében ugyan vitatta, de nem cáfolta meg azt a szakértői megállapítást, amely szerint a felperes által szállított lemezek hibája - az ismertetett, a jogszabályoknak megfelelő minőségi vizsgálat esetén - az átvételt követően, de mindenképpen azoknak a gyártás során történt felhasználása előtt felismerhető lett volna, akkor is, ha a védőfólián a pettyesedés nem látszott át. A hibák felismerése tehát azért maradt el, mert az alperesnél nem volt a Ptk. 383.§ (3) bekezdésében előírt megfelelő minőségi átvétel. Ennek következtében az alperes csak a gyártásban történt felhasználást követően - a Ptk. 308.§ (1) bekezdésében írt hat hónapos elévülési idő után - közölte a felperessel a kifogását, amikor a lemezek - a szakértő véleménye szerint javítható - hibáinak kijavítására már nem, volt lehetőség, hanem az alperes - az általa vállalt jótállás miatt is - az azokból készült - és a szakértő szerint ugyancsak javítható - végtermékek, a fürdőkádak kicserélésére kényszerült. Helyes jogi következtetésre jutott ezért az elsőfokú bíróság annak megállapításakor, hogy az alperes az ebből eredő kárait nem háríthatja át a hibásan teljesítő felperesre - miután a megvizsgálási kötelezettségének megfelelő időben nem tett eleget -.

Az adott esetben ez azt jelentette, hogy - miután F.F. igazságügyi szakértő szakvéleménye szerint a felperes által szállított lemezeknek a szállító szavatossági felelőssége alá vonható hibáit az alperesi beépítési utasításában leírtak szerint, ki lehetett volna javítani (27. sorszámú szakértői vélemény 14. oldal 6.8. pont), és mert a felperes szavatossági helytállása csak a hibás teljesítés folytán megbomlott értékegyensúly helyreállításáig terjed -, az alperes nem követelhet a felperestől a már megállapított árleszállításon felüli nagyobb összegű helytállást annak folytán, hogy a hibás terméket megfelelő minőségi vizsgálat nélkül használta fel. Az alperes saját állítása szerint is a kárát eredményező többletkiadások a minőséghibás fürdőkádak saját költségen elvégzett cseréjéből, az azzal összefüggésben felmerült (a vásárlóknak megtérített) járulékos költségekből, továbbá a piacvesztés miatt bekövetkezett forgalomkiesésből adódtak. Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság akként, hogy mindezek a károk amiatt merültek fel, mert az alperes a felperes által szállított lemezek minőségi vizsgálatát nem végezte el és azokat enélkül építette be a saját termékeibe, ugyanakkor a hibás teljesítéssel összefüggésben keletkezettként valamennyi kár bekövetkezése megakadályozható lett volna, ha a hibás lemezeket az alperes a beépítés előtt megfelelően ellenőrizte, illetőleg a felperessel kijavíttatta, vagy kicseréltette volna. Minthogy erre nem került sor, az alperes az ebből eredő kárát a felperesre nem háríthatta át. Mindezekből következik, hogy a szakértő által meghatározott árleszállításnak megfelelő 8 392 800 Ft az az indokolt összeg, amelynek megfizetésére a felperes a hibás teljesítése következtében kötelezhető lenne, tehát ezzel megegyező összegű az alperesnek az a követelése, amelynek a perben történő beszámítása a felperesi követelés azonos részét megszünteti, a Ptk. 296.§ (1) bekezdése szerint.

A kifejtettekre tekintettel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét a Pp. 253.§ (2) bekezdése szerint nem érintve, a fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az alperes marasztalásának főösszegét - 8 392 800 Ft beszámításának megfelelően 45 034 565 Ft-ra leszállította.

A marasztalás főösszegének megváltoztatása folytán a peres felek pernyertességének és pervesztességének aránya 85-15%-ra változott. Ezért a Debreceni Ítéltábla az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség, továbbá a felek által az államnak fizetendő elsőfokú eljárás illetéket összegét a Pp. 253.§ (2) és (3) bekezdései alapján a módosított arálynak megfelelően megváltoztatta.

A alperes fellebbezése a túlnyomó részében (90%-ban) alaptalan volt. Ezért az illetékfeljegyzési joga folytán helyette az Állam által előlegezett fellebbezési eljárási illeték 90%-át, 810 000 Ft-ot köteles az Államnak megfizetni, a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdése és 15.§ (1) és (3) bekezdései, valamint a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján. A további feljegyzett fellebbezési eljárási illetékrész megfizetésére a Debreceni Ítéltábla pedig e jogszabályi rendelkezések alapján a felperest kötelezte.

A túlnyomó részben eredménytelenül fellebbező alperes maga köteles viselni a másodfokú eljárás során felmerült ügyvédi munkadíjból eredő saját perköltségét, valamint köteles megtéríteni a felperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból származó perköltségét is, a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján, amelynek összegét a Debreceni

Ítéltábla „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (5) bekezdésében, valamint a 4/A.§-ban foglaltak figyelembevételével állapított meg.

Debrecen, 2007. június 20.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk. előadó bíró,
Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-